

Anotace

Diplomová práce se zabývá židovskými institucemi v Dolním Slezsku v 50. a 60. letech 20. století. V centru pozornosti stojí Kulturní a společenské sdružení Židů (*Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów*), tehdy oficiálně povolená židovská instituce v Polsku. Cílem práce je vysledovat a detailně analyzovat vztah představitelů těchto institucí ke komunistické straně a její ideologii, která nebyla po příklonu Státu Izrael k Západu židovské kultuře příliš nakloněna. Po úvodu a analýze hlavních pramenů a literatury práce stručně seznámí s obnovou židovské obce po druhé světové válce, poté se zaměří na vznik a vývoj institucí a bude sledovat vzdělávání jejich členů v duchu socialismu i utváření židovské kultury.

Základními prameny ke studiu problematiky představují v první řadě spisy vzniklé na základě činností institucí, k nimž patří mimo jiné i zápisy ze zasedání jejich orgánů, písemnosti informující o společenském životě (pozvánky na pořádané akce), záznamy o repatriaci ze Svazu sovětských socialistických republik uložené v archivu Židovského historického institutu ve Varšavě, Státním archivu ve Vratislavi a Institutu judaistiky Vratislavské univerzity. Dalšími prameny, které je zapotřebí vzít v potaz, jsou dobové časopisy a periodika v jidiš a polštině (*Folks Sztyme*, *Nasz Głos*). V neposlední řadě nelze opomenout ani dokumenty uložené v muzeu Polin, především nahrávky s pamětníky, jež zažili události let 1956 a 1968, kdy pod tíhou vyhrcočených událostí docházelo k emigraci do Izraele. Informace získané analýzou těchto pramenů budou srovnány s informacemi obsaženými v dostupné sekundární literatuře.

Klíčová slova

Židé, Dolní Slezsko, Polsko, komunismus, antisemitismus, emigrace